

18. Readiness for the Future of Production Report 2018. (n.d.). *weforum.org*. Retrieved from http://www3.weforum.org/docs/FOP_Readiness_Report_2018.pdf [in English].
19. The Global Competitiveness Report 2019. (n.d.). *weforum.org*. Retrieved from http://www3.weforum.org/docs/WEF_TheGlobalCompetitivenessReport2019.pdf [in English].
20. The Global Innovation Index. (n.d.). *globalinnovationindex.org*. Retrieved from <http://www.globalinnovationindex.org> [in English].

Eduard Savytskyi, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, Kyiv, Ukraine

Organization and Interaction of the State, Business and Science in the Context of Intensification of Innovation and Investment Activities of Food Industry Enterprises

The article is devoted to analysing of the current organization and interaction of the state, business and science in the context of intensification of processes of innovation and investment activities of food industry enterprises, as well as substantiation of existing problems on the way of intensification of innovation and investment transformations and development of directions to improvement of such interaction in the context of innovation and investment policy of the state.

The author proves the need to improve and supplement existing forms and methods of organization and interaction of the state, business and science, in particular to establish links between Ukrainian innovators in the food industry with all stakeholders (business and government) potentially interested in commercializing their innovations and expansion of markets. The article proposes various forms of budgetary and extra-budgetary financing of innovative activity of food industry enterprises. The introduction of monitoring the business demand for innovative solutions to existing problems, launching startups to create elements of innovation infrastructure and their dissemination to all regions of Ukraine, as well as promoting awareness of scientists and entrepreneurs about the various stages and participants in the innovation process.

The obtained results can be used in further research in substantiating effective forms of interaction between government, business and science, expanding the horizons of their impact in the context of innovation and investment activities of food industry, in developing recommendations for state, regional and local authorities, food industry enterprises.

food industry, innovation and investment activity, economic development, financing of innovations, startups, technology parks, commercialization of innovations

Одержано (Received) 07.09.2020

Прорецензовано (Reviewed) 11.09.2020

Прийнято до друку (Approved) 28.09.2020

УДК 330.83:334.75

JEL Classification: A13, F29

DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2020.4\(37\).56-64](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2020.4(37).56-64)

І.М. Унінець, доц., канд. екон. наук

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, м. Київ, Україна

Глобальні міста в суб'єктній диспозиції Smart-економіки

Обґрунтовано, що в умовах посилення інтелектуалізації економіки як постійно діючого процесу, який стрімко прискорюється у новому столітті, одним із важливих його проявів стає формування та розвиток Smart-економіки, «розумної» економіки. Визначено, що важливим аспектом дослідження Smart-економіки є визначення її суб'єктної структури та оцінка взаємозв'язків та взаємозалежності учасників економічних взаємовідносин. Обґрунтовано, що новими учасниками глобальних економічних відносин стали глобальні міста, для оцінки яких на сучасному етапі використовуються не лише показники ефективності економічної діяльності, а і індикатори інтелектуальної економіки та благополуччя. Проаналізовано диспозицію глобальних міст в структурі Smart-економіки, критерії та індикатори їх аналізу, визначена роль складових інтелектуалізації та сучасний рівень розвитку глобальних міст. Визначено, що на сучасному етапі відбувається становлення не лише «глобальних» міст, а і «міжнародних», які мають значний вплив на розвиток регіону та визначають ключові його тенденції.

smart-економіка, глобалізація, урбанізація, глобальні міста, суб'єкти Smart-економіки

© І.М. Унінець, 2020

И.М. Унинец, канд. экон. наук

Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова, г. Киев, Украина

Глобальные города в субъектной диспозиции Smart-экономики

Обосновано, что в условиях усиления интеллектуализации экономики как постоянно действующего процесса, который стремительно ускоряется в новом веке, одним из его важных проявлений становится формирование и развитие Smart-экономики, «умной» экономики. Определено, что важным аспектом исследования Smart-экономики является определение ее субъектной структуры и оценка взаимосвязей и взаимозависимости участников экономических взаимоотношений. Обосновано, что новыми участниками глобальных экономических отношений стали глобальные города, для оценки которых на современном этапе используются не только показатели эффективности экономической деятельности, а и индикаторы интеллектуальной экономики и благополучия. Проанализирована диспозиция глобальных городов в структуре Smart-экономики, критерии и индикаторы их анализа, определена роль составляющих интеллектуализации и современный уровень развития глобальных городов. Определено, что на современном этапе происходит становление не только «глобальных» городов, а и «международных», которые имеют значительное влияние на развитие региона и определяют ключевые его тенденции.

smart-экономика, глобализация, урбанизация, глобальные города, субъекты Smart-экономики

Постановка проблеми Характерною рисою сучасного етапу світогосподарського розвитку є формування інтелектуальної економіки, в якій динаміка і спрямованість суспільного прогресу визначаються такими факторами, як знання та інформація. На етапі індустріальної економіки важливими показниками її розвитку виступали темпи економічного зростання. Але поступово з 60-х років стає зрозумілим, що цих показників явно недостатньо і що, взагалі, важливим є досягнення не економічного зростання, а соціального і економічного розвитку [4]. Реальний прогрес в країні вимірюється не стільки темпами зростання ВВП, скільки іншими параметрами. Саме тому, поступово почали з'являтися нові підходи і методики для виміру не тільки економічних, а й соціальних та технологічних параметрів розвитку країни. Ускладнюється задача виміру розвитку також із зростанням значення таких чинників, як знання та інформація. Вони не просто є елементами виробничого процесу, а перетворюються у важливий ресурс, що визначає розвиток всіх інших факторів, загальну динаміку і спрямованість суспільного розвитку. Врахування їх впливу є непростим завданням внаслідок невідчутності та відсутності речової форми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження концепцій трансформації економічного середовища є нагальним науковим питанням, яке стає об'єктом дослідження значної кількості науковців. Особливо актуалізується це питання в аспекті становлення постіндустріального суспільства та пошуків варіантів і форм його прояву на сучасному етапі економічного розвитку, враховуючи зростання ролі та якості чинників інтелектуалізації. Висвітлення питань парадигмальних змін знаходимо в роботах Д. Белла [1], З. Бжезінського [10], В. Іноземцева [4], М. Кастельса [5], Ф. Махлупа [7], М. Пората [14], Т. Стоуньєра [18], А. Тоффлера [9], А. Чухно [3], Ф. Уебстер [8], Й. Шумпетера [16] та інших. Проте варто відмітити, що недостатньо висвітленим залишається питання становлення SMART-економіки та визначення основних її суб'єктів, особливо враховуючи недостатність теоретичного обґрунтування самої концепції.

Постановка завдання. Метою статті є виявлення особливостей функціонування та оцінки глобальних міст як специфічних суб'єктів Smart-економіки.

Виклад основного матеріалу. Структура економіки в умовах становлення Smart-суспільства постійно змінюється, що викликано новими обставинами формування економічних відносин [13]. Так, до передумов формування Smart-економіки відносимо істотні зміни в структурі попиту на всіх його рівнях, що, своєю чергою, викликано посиленням участі технологій у виробництві продукції, формуючи

таким чином спіраль нарощування інтелектуальної виробництва. Крім того, передумовами виступають і процеси глобалізації, які призводять до можливості збереження системного управління та збалансованості за рахунок координації залежності окремих країн від глобального рівня розвитку та ключових процесів (політичних, економічних, фінансових та соціальних). Це своєю чергою передбачає, перш за все, розширення відкритості суб'єктів господарювання, лібералізацію ринків, створення структур, стійких до зовнішніх впливів, або здатних до швидкої адаптації у відповідь на виклики економічного, соціального та культурно-інформаційного середовища [6].

Загалом можемо відмітити, що формування Smart-економіки відбувається під впливом становлення Індустрії 4.0, поширення технологій та їх проникнення у економічну систему, постійного зростання рівня комфорту людства та якості навколишнього середовища, становлення інноваційних мереж [11]. Одними із найважливіших проблем на шляху становлення інтелектуалізованої економіки є інституційні перешкоди, що виникають в процесі трансформації та модифікації економічної системи, переходу від ресурсної економіки до високорозвиненої та високотехнологічної. В цих умовах актуалізуються саме питання становлення економіки, заснованої на знаннях та такої, що ґрунтується на сталому розвитку.

В рамках дослідження варто виділити три основні складові Smart-економіки:

1. Розумне зростання, що передбачає розвиток економіки на основі реалізації знань та запровадження інновацій.

2. Стабільне і стале зростання, що формується за рахунок раціонального використання наявних ресурсів та підвищення ефективності цих процесів, що своєю чергою може сприяти зростанню конкурентоспроможності економіки.

3. Інтенсивне зростання, що забезпечується досягненням високого рівня зайнятості, соціальної та територіальної потужності та згуртованості [17].

Проте, в даному контексті варто відмітити, що аналіз становлення Smart-економіки неможливий без визначення ключових суб'єктів та рівнів її реалізації. Реалізація Smart-економіки відбувається на всіх рівнях економічних відносин – від індивіда і до держави як учасника і регулятора таких активностей.

Ключовими суб'єктами Smart-економіки в рамках дослідження вбачаємо:

- індивід;
- локалітет, місто;
- регіон;
- країна;
- глобальне місто.

Варто відмітити, що для кожного суб'єкта виділяється кілька основних трендів, форм прояву Smart-економіки, які знаходять своє вираження у формуванні активностей цих суб'єктів та їх економічної ефективності. Такими формами прояву є:

- діджиталізація;
- інституціоналізація;
- управління;
- екологізація;
- соціалізація;
- урбанізація.

В концепції Smart-економіки найбільш активними гравцями в сучасній науковій літературі відзначаються міста-лідери, що вийшли на глобальну арену відносно недавно. Урбанізація та формування глобального фінансового простору загалом призводять до зміни ролі великих міст у глобалізаційних процесах. Великі міста, що

займають вигідне географічне положення (особливо на торговельних шляхах) приростили свою активність на ринку, що призвело до позначення їх як окремих суб'єктів економічних відносин і набуло рис фінансового центру. Однозначного трактування фінансового центру не існує, проте такі нові суб'єкти активно досліджуються, наприклад агенцією Z/Yen, що публікує свої звіти разом з Лондонською міською корпорацією та Китайським інститутом розвитку, і в рамках їх роботи фінансові центри позначаються як «міжнародні центри з повним сервісом, що мають сучасні розрахункові та платіжні системи, підтримують великі національні економіки. Джерела фондів різноманітні, а правова і нормативна база є достатньою для збереження цілісності відносин між принципалом і агентом» [19].

Одним із самих активних серед фінансових центрів є Лондон, друге місце займає Нью-Йорк. Однак економічна ефективність функціонування глобальних міст не є єдиним мірилом їх конкурентоспроможності в глобальній економіці. Так, окремими факторами розглядаються фінансові показники, показники розвитку людського капіталу, якість проживання в містах та ін. (табл.1).

Таблиця 1 – Індикатори оцінки діяльності фінансового центру (GFICI)

Індикатори оцінки	Характеристика
Бізнес середовище	Рівень корупції та верховенство права, захист даних, оподаткування, макроекономічне середовище, інституційне та нормативно-правове середовище, політична стабільність
Людський капітал	Охорона, безпека та права людини, гнучкість ринку праці, освіта та розвиток, якість життя
Оподаткування	Є важливим для нових підприємств, податкові правила мають бути узгоджені на міжнародному рівні
Репутація	Репутація як хороше і безпечне місце для життя надзвичайно важлива, рівень інновацій, культурне різноманіття, привабливість, конкурентна позиція відносно інших центрів
Інфраструктура	Повітряне сполучення, витрати на інфраструктуру ІКТ зростають, будівельна інфраструктура, стабільний розвиток
Розвиток фінансового сектору	Фінансова інфраструктура, страхові компанії, рівень боргу, доступність капіталу, економічна віддача, ліквідність ринків та ін.

Джерело: сформовано автором з використанням [21]

Варто відмітити, що для оцінки показника людського капіталу глобального міста використовуються не лише індикатори його наявності, а і можливості відпочинку, відвідування культурних заходів, система охорони здоров'я, нерухомість придатна для проживання, інфраструктурне забезпечення, транспортне сполучення, в цілому параметри якості життя визначаються з вагою 4,30 бала в межах оцінки 3,89-5,37 [12].

Відповідно до оцінки 2020 року Нью-Йорк займає лідируючі позиції практично по всім критеріям (табл. 2).

Таблиця 2 – Розподіл ТОП-15 міст-лідерів за категоріями оцінки 2020 (GFCI)

Місц	Бізнес середовище	Розвиток фінансового центру	Інфраструктура	Людський капітал	Репутація
1	Нью-Йорк	Нью-Йорк	Нью-Йорк	Нью-Йорк	Нью-Йорк
2	Лондон	Лондон	Лондон	Лондон	Лондон
3	Гонконг	Гонконг	Токіо	Шанхай	Сінгапур
4	Женева	Люксембург	Сінгапур	Сінгапур	Гонконг
5	Чикаго	Сінгапур	Гонконг	Гонконг	Токіо
6	Сінгапур	Париж	Сан-Франциско	Франкфурт	Шанхай
7	Амстердам	Шанхай	Стокгольм	Цюріх	Женева
8	Пекін	Чикаго	Пекін	Пекін	Пекін
9	Шанхай	Токіо	Шанхай	Сан-Франциско	Цюріх
10	Цюріх	Пекін	Амстердам	Париж	Торонто
11	Франкфурт	Лос-Анджелес	Мадрид	Токіо	Чикаго
12	Копенгаген	Женева	Бостон	Шеньчжень	Сан-Франциско
13	Токіо	Сан-Франциско	Ванкувер	Лос-Анджелес	Стокгольм
14	Сан-Франциско	Шеньчжень	Брюссель	Амстердам	Сідней
15	Монреаль	Дубай	Париж	Копенгаген	Осло

Джерело: сформовано автором з використанням [21]

Загалом такий специфічний суб'єкт економічної діяльності вперше у теорію глобалістики було введено в роботах Саскії Сассен, де знаходимо термін «глобальне місто» (global city) саме в значенні суб'єкта економіки [20]. Науковиця в своїх роботах обґрунтовує ключові відмінності між мегаполісом та глобальним містом, які відрізняються чисельністю населення, формуванням агломерацій, економічними показниками діяльності, соціальними можливостями, вартістю життя, можливостями реалізації та ін. Однак для глобальних міст розраховується ще і інтелектуальна складова розвитку, наприклад, кількість та якість вищих навчальних закладів (кількість вузів, що входять до найкращих університетів світу, кількість та якісні характеристики функціонування дослідницьких центрів світового значення та ін.).

Загалом для оцінки функціонування фінансових центрів використовується кілька ключових критеріїв, серед них «зв'язки» (характеризує рівень зв'язків фінансового центру з іншими містами та регіонами світу, виставляється на основі оцінок фахівців із інших центрів, якщо центр отримує більше 63% оцінки, то він вважається «глобальним», більше 42% - міжнародний); «різноманітність» (визначається через діапазон факторів, що впливають на кількість та рівномірність сфер конкурентоспроможності, ця складова вимірюється через два елементи: багатство та рівномірність, чим вищий бал тим вища різноманітність та багатство ділового середовища); «спеціалізація» (глибина та якість таких сфер як управління інвестиціями, банківська діяльність, страхування, урядовий та регуляторний сектор, тощо). Відповідно до цього формується диспозиція глобальних міст (табл. 3)

Таблиця 3 – Диспозиція глобальних міст відповідно до профайлів, 2020

Ширина і глибина	Відносно широкий	Відносно глибокий	Зароджується
Глобальні лідери	Глобальні урізноманітнені	Глобальні спеціалізовані	Глобальні претенденти
Лондон	Франкфурт	Гуанчжоу	-
Нью-Йорк	Амстердам	Абу-Дабі	Гуанчжоу
Шанхай	Париж	Ченду	Далянь
Пекін	Москва	Циндао	
Гонконг	Брюссель		
Сінгапур	Лос-Анджелес		
Шеньчжень	Дублін		
Сан-Франциско	Сеул		
Дубай	Цюріх		
Женева	Чикаго		
Токіо			

Джерело: сформовано з використанням [12]

Як бачимо, в переліку глобальних міст превалюють класичні фінансові центри, однак останніми роками до когорти міст з високорозвинених країн долучаються міста з високо динамічних країн Азії. Бурхливий розвиток регіонів призвів до необхідності аналізу потенціалу регіональних лідерів (табл. 4).

Таблиця 4 – Диспозиція регіональних (міжнародних) міст-лідерів відповідно до профайлів, 2020

Міжнародні лідери	Міжнародні урізноманітнені	Міжнародні спеціалізовані	Міжнародні претенденти
Бостон	Сідней	Люксембург	Тяньцзінь
Вашингтон	Стамбул	Мумбай	Ухань
Мілан	Мехіко	Маврикій	Нур-Султан
Рим	Мадрид	Рига	Доха
Афіни	Торонто	Тайбей	
Монреаль	Мюнхен	Британські Віргінські острови	
Единбург	Відень	Вільнюс	
Бухарест		Алмати	
Пусан		Буенос-Айрес	
Гамбург		Бермуди	
Тель-Авів		Панама	
Штутгарт		Нанкін	
		Кіпр	

Джерело: сформовано з використанням [12]

Дослідження вказує, що репутація міста стає підґрунтям для додаткового залучення капіталу, як фінансового, так і людського, При цьому Лондон, Гонконг та Сінгапур демонструють найстійкіші позиції та найвищі позиції конкурентоспроможності, однак регіональні (міжнародні) центри демонструють стійкі тенденції до покращення своїх позицій, отримуючи високі бали як з боку резидентів, так і нерезидентів [12].

Таким чином, дослідження Smart-економіки передбачає аналіз функціонування суб'єктів економічної діяльності, враховуючи тенденції розвитку та форми її прояву. В рамках оцінки Smart-економіки для різних суб'єктів можемо відмітити наявність ключових індикаторів, серед яких:

- матеріальні доходи;
- матеріальна деривація;
- можливості працевлаштування;
- освіта та навчання;
- функціонування системи охорони здоров'я;
- житло;
- доступ до догляду за дітьми;
- право на виїзд;
- достойне соціальне забезпечення;
- безпечне середовище;
- екологічно якісне середовище;
- відсутність дискримінації
- доступ до системи правосуддя [15].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Дослідження сутнісних форм прояву SMART-економіки дозволяє відмітити, що тенденції розвитку економічної науки та практики свідчать про перехід до нової парадигми економічного розвитку, в основі якої лежить гармонійність поєднання елементів концепції сталого розвитку та технологічного розвитку. Розвиток технологій стає передумовою для формування діджитал-середовища, яке, своєю чергою, є платформою функціонування суб'єктів економічної діяльності та підвищує їх рівень конкурентоспроможності. Інституціоналізація в глобальних містах стає необхідним елементом узгодження правил функціонування та часто виходить за рамки управління локалітетом, вирішуючи питання розвитку окремо взятого міста у глобальному середовищі. Загалом це ускладнює управління, яке з одного боку, має знаходитись у національному підпорядкуванні, а з іншого – враховувати особливості розвитку окремо взятої агломерації, враховуючи її місце на карті світу. Екологізація і соціалізація знаходять свій прояв у формуванні елементів середовища глобального міста та якості і комфортності його функціонування саме для громади. Глобальні міста стають драйверами формування концепції Smart-економіки та її практичної реалізації.

Проте залишається ще великий простір для досліджень сутності, форм прояву та індикаторів оцінки розвитку Smart-економіки, загалом, і на рівні різних суб'єктів, зокрема. Важливим завданням є визначення основних індикаторів оцінки Smart-економіки виходячи із особливостей функціонування кожного окремо взятого суб'єкта економічної діяльності.

Список літератури

1. Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. М.: Academia, 1999. 956с.
2. Гэлбрейт Дж. К. Новое индустриальное общество. М., 1969. 480 с.
3. Чухно А.А., Юхименко П.І., Леоненко П.М.. Інституціонально-інформаційна економіка : підручник. Затверджено МОН . К., 2010. 687 с.
4. Иноземцев В.Л. За пределами экономического общества. М.: Academia - Наука, 1998. 614 с.
5. Кастельс, М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / пер. с англ. ; науч. ред. О. И. Шкаратан. М. : ГУ ВШЭ, 2000. 608 с.

6. Максимова В.Ф. Smart (интеллектуальная) экономика: цели, задачи и перспективы. Открытое образование. 2011. №3. С. 63-71. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/Smart-intellektualnaya-ekonomika-tseli-zadachi-i-perspektivy/viewer> (дата обращения: 03.07.2020)
7. Махлуп Ф. Производство и распространение знаний в США. М.: Прогресс, 1966. 462 с.
8. Фрэнк Уэбстер. Теории информационного общества / пер. с англ. М. В. Арапова, Н. В. Малыхиной; под. ред. Е. Л. Варгановой. М.: Аспект Пресс, 2004. 400 с.
9. Тоффлер Э. Третья волна. М.: ООО "Фирма "Издательство АСТ", 1999. 261 с.
10. Brzezinski Zb. Between Two Ages. N.Y., 1988. 123 p. URL: <https://www.slideshare.net/orthodoxonline/1746-between-twoagesamericasroleinthetechnetronicerabyzbigniewkbrzezinski> (Last accessed: 03.07.2020)
11. Galperina, L.P., Girenko, A.T., Mazurenko, V.P. The Concept of Smart Economy as the Basis for Sustainable Development of Ukraine. International Journal of Economics and Financial Issues. 2016. 6(S8). 307-314.
12. Global Financial Centres Index 20. URL: <http://www.longfinance.net/global-financial-centres-index-20/1037-gfci-20.html> (Last accessed: 09.07.2020)
13. Nelson R., Winter S.G. An Evolutionary Theory of Economic Change. Cambridge, Mass.: Harvard University Press. 1982.
14. Porat M. The Information Economy. Washington, DC: US Department of Commerce. 1977. 490 p.
15. Regional indicators of socioeconomic well-being. URL: <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17480&langId=en> (Last accessed: 03.07.2020)
16. Schumpeter J.A. Business Cycles. N.-Y.: McGraw-Hill Book Company. 1939. P.5-49.
17. Smart Economy: Economía Inteligente. URL: <https://web.ua.es/en/smart/Smart-economy-economia-inteligente.html> (Last accessed: 08.07.2020)
18. Stonier T. The Wealf of Information. L., 1983.
19. The Competitive Position of London as a Global Financial Centre. URL: <http://www.zyen.com/PDF/LCGFC.pdf> (Last accessed: 14.07.2020)
20. The global city: New York, London, Tokyo (Princeton : Princeton University Press, 2001) updated 2d ed., original 1991; ISBN 0-691-07063-6.
21. The Global Financial Centres Index 28 September 2020. URL: https://www.longfinance.net/media/documents/GFCI_28_Full_Report_2020.09.25_v1.1.pdf (Last accessed: 15.07.2020)
22. The Global Financial Centres Index. URL: <https://www.longfinance.net/programmes/financial-centre-futures/global-financial-centres-index/> (Last accessed: 14.07.2020)

References

1. Bell, D. (1999). *Grjaduscheje postindustrialnoje obschestvo [The coming post-industrial society]*. M.: Academia [in Russian].
2. Gailbraight, J.K. (1969). *Novoje industrialnoje obschestvo [New industrial society]*. M. [in Russian].
3. Chuhno, A. A., Juhimenko, P. I., & Leonenko, P. M. (2010). *Institutsionalno-informatsijna ekonomika [Institutional and information economy]*. K. [in Ukrainian].
4. Inozemtsev, V.L. (1998). *Za predelami ekonomicheskogo obschestva [Za predelami jekonomicheskogo obshhestva]*. M.: Academia [in Russian].
5. Castels, M. (2000). *Informatsionnaja epoha: ekonomika, obschestvo, kultura [Informacionnaja jepoha: jekonomika, obshhestvo i kul'tura]*. M. : GU VShJe. [in Russian].
6. Maksimova, V.F. (2011). Smart (intellektualnaja) ekonomika: tseli, zadachi i perspective [Smart (intellectual) economy: goals, objectives and prospects]. *Otkritoje obrazovanije - Open education*, 3, 63-71. Retrieved from <https://cyberleninka.ru/article/n/Smart-intellektualnaya-ekonomika-tseli-zadachi-i-perspektivy/viewer> [in Russian].
7. Machlup, F. (1966). *Proizvodstvo i raspredelenije znanij v USA [Knowledge production and dissemination in the United States]*. M.: Progress [in Russian].
8. Webster, F. (2004). *Theories of the information society*. (M. V. Arapov, & N. V. Malyhina, Trans). M.: Aspekt Press.
9. Toffler A. (1999). *Tretja volna [Third wave]*. M.: ООО "Фирма "Издательство АСТ" [in Russian].
10. Brzezinski, Zb. (1988) Between Two Ages. N.Y. *slideshare.net*. Retrieved from <https://www.slideshare.net/orthodoxonline/1746-between-twoagesamericasroleinthetechnetronicerabyzbigniewkbrzezinski> [in English].

11. Galperina, L.P., Girenko, A.T., & Mazurenko, V.P. (2016). The Concept of Smart Economy as the Basis for Sustainable Development of Ukraine. *International Journal of Economics and Financial Issues*, 6(S8), 307-314 [in English].
12. Global Financial Centres Index 20 (n.d.). *longfinance.net*. Retrieved from <http://www.longfinance.net/global-financial-centres-index-20/1037-gfci-20.html> [in English].
13. Nelson R., & Winter S.G. (1982). *An Evolutionary Theory of Economic Change*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press [in English].
14. Porat M. (1977). *The Information Economy*. Washington, DC: US Department of Commerce [in English].
15. Regional indicators of socio-economic well-being. (n.d.). *ec.europa.eu*. Retrieved from <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=17480&langId=en> [in English].
16. Schumpeter J.A. (1939). *Business Cycles*. N.-Y.: McGraw-Hill Book Company [in English].
17. Smart Economy: Economia Inteligente. (n.d.). *web.ua.es*. Retrieved from <https://web.ua.es/en/smart/Smart-economy-economia-inteligente.html> [in English].
18. Stonier T. (1983). *The Wealth of Information*. L. [in English].
19. The Competitive Position of London as a Global Financial Centre. (n.d.). *zyen.com*. Retrieved from <http://www.zyen.com/PDF/LCGFC.pdf> [in English].
20. *The global city: New York, London, Tokyo* (2001). Princeton: Princeton University Press [in English].
21. The Global Financial Centres Index 28. (n.d.). *longfinance.net*. Retrieved from https://www.longfinance.net/media/documents/GFCI_28_Full_Report_2020.09.25_v1.1.pdf [in English].
22. The Global Financial Centres Index. (n.d.). *longfinance.net*. Retrieved from <https://www.longfinance.net/programmes/financial-centre-futures/global-financial-centres-index/> [in English].

Iryna Uninets, Associate Professor, Associate Professor, PhD in Economics (Candidate of Economic Sciences)
National Pedagogical University named after M.P. Drahomanov, Kyiv, Ukraine

Global Cities in the Subjective Disposition of Smart-economy

Strengthening the intellectualization of the economy is an ongoing process that is rapidly accelerating in the new century. One of the important manifestations of this is the formation of Smart-economy, "smart" economy. An important aspect of the study of Smart-economy is to determine its subjective structure and assess the relationships and interdependence of participants in economic relations. New participants in global economic relations are global cities, for the assessment of which at the present stage are used not only indicators of economic efficiency, but also indicators of intellectual economy and well-being.

The article identifies three main components of the Smart-economy: smart growth, which involves the development of the economy through the implementation of knowledge and innovation; stable and sustainable growth, which is formed through the rational use of available resources and increase the efficiency of these processes, which in turn can contribute to increasing the competitiveness of the economy; intensive growth provided by the achievement of a high level of employment, social and territorial capacity and cohesion. The main forms of manifestation of Smart-economy are defined: digitalization; institutionalization; management; greening; socialization; urbanization. The main elements of assessing the quality of global cities are the business environment, human capital, taxation, reputation, infrastructure, financial center development. The article analyzes the disposition of global cities in the structure of Smart-economy, criteria and indicators of their analysis, identifies the place of components of intellectualization and the current level of development of global cities. It is determined that at the present stage there is a formation not only of "global" cities, but also of "international" ones, which have a significant impact on the development of the region and determine its key trends.

smart-economy, globalization, urbanization, global cities, subjects of Smart-economy, human capital

Одержано (Received) 21.07.2020

Прорецензовано (Reviewed) 30.07.2020

Прийнято до друку (Approved) 28.09.2020